Rapportage September 2023

P&C cyclus 2023:

April: Rapportage op hoofdlijnen ✓

Mei: Programmarapportage ✓

Juni: Dashboardrapportage ✓

Juli: Perspectiefnota en jaarrekening ✓

September: Rapportage op hoofdlijnen

Oktober: Dashboardrapportage

November: Programmarapportage en Begroting

December: Dashboardrapportage

Inhoudsopgave:

1. Inleiding 3
2. Totaalbeeld 2023 3
3. Thema's exploitatie 2023 4
3.1 BUIG 4
3.2 Bijzondere bijstand 4
3.3 Jeugd 5
3.4 Wmo 7
3.5 Bouwleges 8
3.6 Vluchtelingen Oekraïne 8
3.7 Overig 9
4. Bouwgrond 10
5. Projecten 11
5.1 Wijchen West 11
5.2 Herhuisvesting vluchtelingen 12
5.3 Hart van Zuid 13
5.4 Kraanvogel 14

1. Inleiding

Voor u ligt de rapportage van september 2023. We rapporteren de jaareindeverwachting ten opzichte van de geactualiseerde begroting. Het doel van de rapportage is om snel inzicht te krijgen in de stand van zaken voor het lopende jaar, met de financiën als uitgangspunt. De geactualiseerde begroting is daarbij leidend. In 2023 rapporteren we vier keer aan het college en de raad, aangevuld met dashboardrapportages op specifieke onderwerpen. Twee rapportages zijn uitgebreider qua vorm en inhoud, waarin we alle budgetten integraal doornemen en ook de verantwoording op de beleidsvoornemens 2023 opnemen. In deze rapportage gaan we eerst in op een aantal thema's binnen de exploitatie en geven we vervolgens inzicht in de projecten van grote omvang of politieke betekenis.

2. Totaalbeeld 2023

In de begroting houden we na het vaststellen van de Perspectiefnota 2023 rekening met een resultaat van nihil, na een onttrekking uit de algemene reserve van € 1.437k. We voorzien op de grote thema's een klein overschot hierop ontstaan van € 0,1 miljoen.

Bedragen x € 1.000	
Saldo primitieve begroting 2023	86
Effect Decembercirculaire 2022	70
Effect Perspectiefnota	-1.593
Onttrekking algemene reserve	1.437
Actuele begroting 2023	0
Afwijkingen rapportage september:	
3.1 BUIG	0
3.2 Bijzondere bijstand	315
3.3 Jeugdzorg	-504
3.4 WMO	0
3.5 Bouwleges	0
3.6 Vluchtelingen Oekraïne	0
3.7 Overig (Bijsterhuizen einduitkering)	300
Totaal saldo septemberrapportage	**111**

Samenvatting:
In deze rapportage beoordelen we de grote thema's op afwijkingen ten opzichte van de begroting. We zien in het zorgverbruik t/m juni 2023 een flinke stijging van de jeugdzorg kosten, vooral op het landelijk transitie arrangement. De beïnvloedbaarheid van de gemeente hierop is nihil. De verwijzingen gaan namelijk via de gecertificeerde instellingen en medische specialisten. In totaal schatten we de overschrijding op jeugdzorg voor 2023 in op € 2,3 miljoen. De hiervoor bestemde reserve kan maximaal € 1,8 miljoen egaliseren, waarmee we een groot deel kunnen opvangen in 2023. We brengen de gevolgen voor 2024 en verder in beeld bij de Begroting 2024.

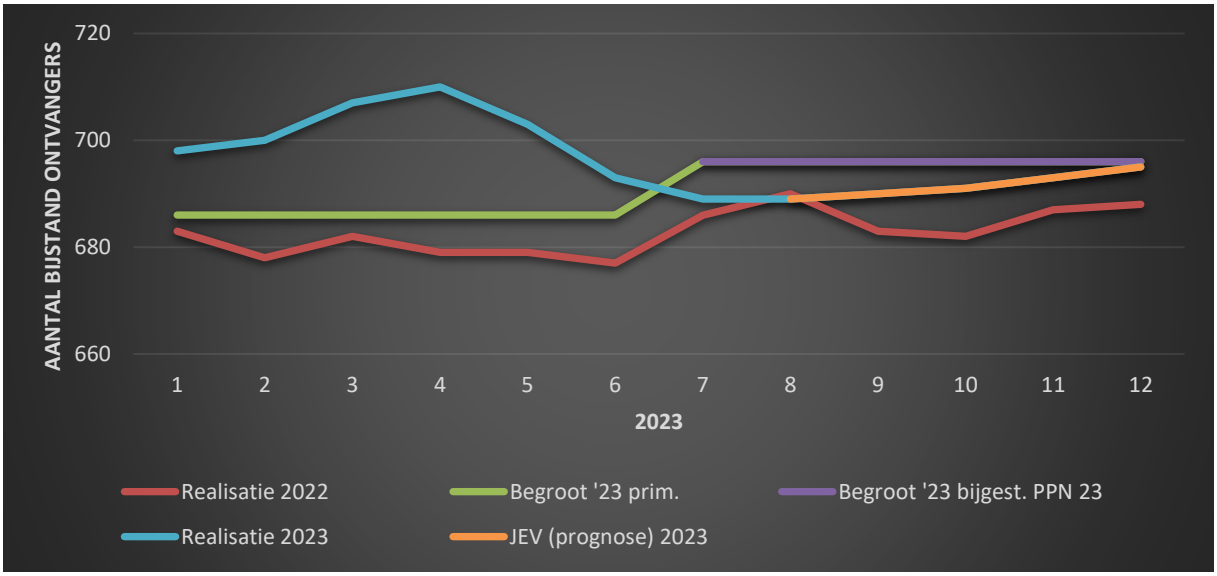
De afwikkeling van de gemeenschappelijke regeling Bijsterhuizen levert nog een laatste uitkering op van € 300k na verrekening van kosten. Op de overige thema's voorzien we op dit moment ten opzichte van de Perspectiefnota geen grote afwijkingen.

De projecten in voorbereiding (Hart van Zuid, Wijchen West en Kraanvogel) vragen meer tijd dan initieel is voorzien. De daarmee gepaard gaande inspanningen leiden er ook toe dat de voorbereidingskredieten onder druk komen te staan.

3. Thema's exploitatie 2023

3.1 BUIG

Belangrijkste ontwikkelingen beleid lopende jaar
In de primitieve begroting van 2023 is rekening gehouden met een gemiddeld aantal van 686 bijstandontvangers. We zijn gestart in 2023 met 698 bijstandsgerechtigden. In het eerste halfjaar van 2023 is er **gemiddeld** nauwelijks verandering in het bestand opgetreden. Bij de Perspectiefnota 2023 hebben we de verwachting dan ook bijgesteld naar gemiddeld 696 bijstandontvangers. Ondanks de sterk oplopende inflatie blijft de stijging van het aantal mensen in de bijstand uit. Landelijk gezien daalt het aantal mensen wat een beroep moet doen op een bijstandsuitkering zelfs licht. Wijchen loopt met de landelijke ontwikkelingen redelijk in de pas.

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. begroting?
In de geactualiseerde begroting 2023 is uitgegaan van gemiddeld 696 bijstandsgerechtigden. We zien nog een lichte afwijking t.o.v. de recent vastgestelde perspectiefnota 2023. Vooralsnog gaan we voorzichtigheidshalve uit van een **hele lichte groei** van de begrote aantallen.

In de Perspectiefnota hebben we de opbrengsten bijgesteld aan het nader voorlopig BUIG-budget. Het nader voorlopige budget BUIG voor het jaar 2023 is vastgesteld op €11.077K Eind september 2023 ontvangen we de definitieve beschikking voor het jaar 2023.

3.2 Bijzondere bijstand

De uitgaven in ons armoedebeleid ontwikkelen zich zoals verwacht. De beleidswijzigingen zoals die zijn doorgevoerd in april 2023 zijn in deze cijfers dan ook nog niet terug te zien. De uitbreiding van de Geldterugregeling (GTR) is sinds augustus van kracht. De verhoging naar van € 100,- naar € 150,- per jaar die we aan volwassenen die vóór augustus deze ondersteuning hadden aangevraagd betalen we in september automatisch uit. De uitbreiding van de doelgroep (inkorting van de duur dat men een inkomen tot maximaal 110% van de bijstandsnorm mag hebben gehad van 3 naar 1 jaar) zullen we pas terugzien in de maanden na de zomervakantie. Dit geldt eveneens voor de uitbreiding van de doelgroep in de inkomenstoeslag (inkorting van de duur van 5 naar 3 jaar): de nieuwe verordening moet eerst nog door de raad worden vastgesteld alvorens deze van kracht wordt.

In 2023 hebben we ook de mogelijkheden voor de zorgverzekering ui*tgebreid voor mensen met* een laag inkomen. Allereerst hebben we onze bijdragen verhoogd. Op de tweede plaats hebben we, bij beide verzekeraars (VGZ en CZ), een goedkoper pakket toegevoegd. Tot slot hebben we tijdelijk, voor het jaar 2023, de inkomensgrens van 120% naar 130% van de bijstandsnorm opgehoogd en daarmee dus de doelgroep uitgebreid. Op dit moment evalueren we dit beleid. Duidelijk is dat het aantal deelnemers is gegroeid van 663 naar 696. Of dit veroorzaakt wordt door het uitbreiden van de doelgroep is op dit moment (nog) niet duidelijk; 8 personen maken gebruik van het goedkopere pakket.

In februari dit jaar hebben wij gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een deel van de energietoeslag (€ 500,-) over het jaar 2023 toe te voegen aan het reeds uitgekeerde bedrag van de energietoeslag over 2022. De verdere uitvoering van de energietoeslag over 2023 heeft landelijk, in het wetgevingstraject, vertraging opgelopen. Door de val van het kabinet is het onduidelijk wanneer de nieuwe wet Energietoeslag 2023 er komt. De Tweede Kamer besluit in september of zij de wet nog gaan behandelen.
In de Begroting 2023 is er 315K aan incidentele middelen gereserveerd om te kunnen voorzien in schrijnende situaties door de onverwachts snel stijgende inflatie en energieprijzen. Indien de maatregelen van het Rijk onvoldoende zouden zijn om (zoveel mogelijk) alle schrijnende situaties passende ondersteuning te bieden, zouden deze lokale middelen ingezet kunnen worden. De rijksmaatregelen zijn tot dusver in de Wijchense situatie afdoende gebleken. Ook de (lokale) uitvoering en de verstrekking van de energietoeslag konden geheel uit de rijksmiddelen worden gedekt.

3.3 Jeugd

In Q1 van 2023 is de jaarlijkse Nulmeting Jeugd en WMO uitgevoerd. Tijdens meerdere inhoudelijke duiding sessies is op basis van de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik, definitieve tarieven 2023 en ontwikkelingen het geactualiseerde beeld 2023 (en verder) bepaald. Dit hebben we in de Perspectiefnota verwerkt, waarmee de actuele begroting is bijgesteld.

In dit thema komt het onderdeel *Jeugd* aan de orde. In voorliggende rapportage brengen we de laatste ontwikkelingen in het zorggebruik en de daaraan gerelateerde kosten in beeld (zorggebruik stand t/m juni 2023).

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. de begroting?
Voor het lopende jaar 2023 verwachten we op het thema Jeugd **€ 2.321k** nadeel ten opzichte van de actuele begroting.

In onderstaande tabel (bedragen x € 1.000) de opbouw per onderdeel:

	2023
Dagbehandeling	-59
Verblijf	-204
Ambulant	-527
GGZ zorg	-381
Bescherming/reclassering	-2
PGB	-25
Overig	-1.123
	-2.321

Dit verwachte resultaat leidt tot een onttrekking uit de egalisatiereserve Jeugd. Deze reserve is bedoeld voor het egaliseren van (verwachte) jaarresultaten Jeugd. Het vrije gedeelte van de reserve ad afgerond € 1,8 miljoen, is **niet** voldoende om dit totale tekort op te vangen. Het resterende verwachte tekort ad afgerond € 0,5 miljoen, brengen we ten laste van het begrotingsresultaat.

Hieronder per categorie de inhoudelijke toelichting:

Dagbehandeling
Het verwachte nadeel bij deze categorie is geheel te wijten aan de lokale bouwstenen Eerste Stap. We hebben gesignaleerd dat dit in toenemende mate wordt ingezet om ouders te ontlasten. We gaan hier kritisch kijken of we andere mogelijkheden van ontlasten en financieren kunnen gaan inzetten. Denk hierbij aan SMI (sociaal medische indicatie) en reguliere kinderopvang. Daarnaast wordt deze categorie ook gebruikt om kinderen lokaal op te vangen i.p.v. naar een regionale aanbieder buiten Wijchen. Bij deze groep is er wel sprake van een extra zorgvraag bij de jeugdigen en is de indicatie ingezet zoals bedoeld.

Verblijf
We zien nieuwe instroom bij de gezinshuizen, moeder-kind huis en toename van maatwerkcontracten en kamertraining. Bij jeugdzorg met verblijf is de beïnvloedbaarheid op het gebruik minimaal. Vaak is er spraken van verwijzingen via gecertificeerde instellingen en medisch

specialisten. Of het sociaal team verwijst vanuit een samenwerking met zorgprofessionals die mede adviseren. De zorg is dan al vaak zo intensief dat het een behoorlijke tijd in beslag gaat nemen om jeugdigen weer terug naar huis te krijgen, of naar een alternatieve vorm van gezinsgericht wonen. Het is daarom van belang goed te bekijken wat de zorgpaden zijn geweest voor verblijf. Dit gaan we nader onderzoeken.

Ambulant

Bij de categorie ambulant zien we een stijging van het zorggebruik van ambulante behandeling, dyslexie en specialistische begeleiding.

Meer jeugdigen maken gebruik van ambulante behandeling voor jeugdigen met een reguliere intelligentie en met een beperkte intelligentie (J&O en JLVG). Minder jeugdigen stromen uit. Daarnaast neemt ook de intensiteit van zorg toe, waardoor het zorggebruik ook stijgt. Dit wordt veroorzaakt door toename in complexiteit van de problemen van de jeugdigen, maar ook door het moeizaam tot afsluiting of afbouw van de zorg kunnen komen. Ouders lijken het in toename lastig te vinden de zorg weer zelf volledig voor rekening te nemen. Daarnaast lijken aanbieders in toenemende mate nieuw zorgvragen te constateren met een hogere of een langere indicatie. Samen met sociaal team, ouders en zorgaanbieders zullen we hier het gesprek over moeten aangaan. Er is een eindigheid aan zorg in de gevallen waarbij er geen sprake is van een chronische aandoening. Het gezin moet het weer zelf durven oppakken en ook de tijd krijgen zich hierin weer te settelen. Daarbij lijkt het ook dat we steeds meer streven naar hoge mate van welbevinden maar soms is een 6 hoog genoeg.

Het zorggebruik van het product dyslexie stijgt opvallend t.o.v. het stabiele verloop van voorgaande jaren. Dit komt door alle lesuitval gedurende de coronamaatregelen. Jeugdigen hebben hierdoor ingeboet op normale klassikale lesuren en zijn daardoor meer aangewezen op deze behandelingen. We verwachten dat dit een tijdelijke toename is doordat de lessen nu zonder beperkingen gegeven worden.

We zien een behoorlijke toename van zorggebruik bij specialistische begeleiding. De categorie reguliere begeleiding is daarentegen stabiel.
We zien dat er meer uren specialistische begeleiding per jeugdige worden toegekend, ook maken jeugdigen langer gebruik van deze zorg. Deels komt dit doordat de problematiek verergert. Maar ook omdat deze zorg wordt ingezet om kinderen, met intensieve zorgvragen, maatwerkzorg te kunnen bieden binnen verblijf.
Daarnaast merken we ook hier dat ouders en aanbieders het lastig vinden om zorg af te bouwen, of niet steeds nieuwe vraagstukken op te willen pakken met specialistische hulp. Zoals hierboven beschreven hebben we daarin een opgave met sociaal team, ouders en aanbieders om deze enorme hang naar zorg en ondersteuning te normaliseren.

Jeugd GGZ

Het gebruik van basis jeugd GGZ is lager dan de Nulmeting. Dit komt doordat er minder jeugdigen gebruik van maken en er minder uren worden ingezet. Dit wordt mede veroorzaakt doordat we in het voorveld de SOJ (specialistische ondersteuning jeugd GGZ*)* inzetten en schoolmaatschappelijk werk. Ook hebben we een aantal cursussen die voorliggend zijn.

Specialistische jeugd GGZ laat een forse stijging in zorggebruik zien. We zien dat de zorgzwaarte (duur en volume) toeneemt, niet het aantal jeugdigen met deze zorg.
De verergering van de problematiek lijkt voor een groot deel veroorzaakt te worden door lange wachttijden voor zorgstart, waardoor problemen verergeren. We gaan met huisartsen in gesprek, zij zijn voornamelijk de verwijzer, om te achterhalen wat verdere oorzaken zijn en hoe we het gebruik kunnen gaan verminderen.

Bescherming / reclassering

Per saldo geen bijzonderheden. Binnen de categorie stijgt jeugdreclassering. Bij jeugdbescherming zien we dat er vaker een OTS (ondertoezichtstelling) korter dan een jaar wordt ingezet i.p.v. een OTS meerjarig.
Aandachtspunt hierbij is dat het hier gaat over trajecten, dit maakt het tussentijds inschatten en analyseren van zorggebruik lastiger.

PGB

Op basis van recente informatie van de Sociale verzekeringsbank over de pgb’s Jeugd, verwachten we een toename in kosten. Dit grotendeels als gevolg van de afrekening over het jaar 2022.

Overig
Het verwachte tekort bij deze categorie wordt volledig veroorzaakt door een toename van het zorggebruik van het Landelijk transitie arrangement (LTA). We zien een toename van het aantal jeugdigen met deze zeer specialistische zorg, een toename van de verblijfs- en behandelduur en gebrek aan uitstroom.

De beïnvloedbaarheid van de gemeente is nihil. De verwijzingen gaan via de gecertificeerde instellingen en de medische specialisten. De toename valt ook regionaal op en is voor ons moeilijk te verklaren. Het grootste aandeel van deze jeugdigen krijgt zorg gerelateerd aan GGZ of gedragsproblematiek met een verstandelijke beperking.
Deze zorg wordt landelijk ingekocht omdat hij zeer specialistisch is en er landelijk maar sprake is van een beperkt gebruik. Waarom de jeugdigen in Wijchen in deze aantallen gebruik moeten maken van deze zorg is ons niet duidelijk. We zijn in gesprek met de GGD om hierin een onderzoek te starten. Dit komt echter moeizaam tot stand omdat deze zorg niet door de gemeente wordt verwezen en we deze jeugdigen lokaal ook niet allemaal in beeld hebben. Door privacy- wetgeving delen instellingen maar beperkt informatie met ons.
We begroten deze categorie meerjarig en hanteren daarbij als uitgangspunt het gemiddelde van de afgelopen vier jaren. Het (verwacht) zorggebruik in 2023 is in vergelijk met voorgaande jaren ongekend hoog. Ook weten we niet wat de uitstroomprognose per jeugdige is. Voor 2023 is daarom de lineaire methode gehanteerd.

Conclusie
We zien een toename van zorggebruik in 2023, meestal veroorzaakt door verlenging van het gebruik en intensivering van het gebruik. Ook zien we dat de uitstroom stagneert. Deels hebben we hier geen invloed op en zullen onze acties zich richten op verklarende analyses, hierbij valt te denken aan LTA en specialistische GGZ.
Waar we wel invloed hebben als gemeente, gaan we in gesprek met sociaal team, ouders en aanbieders om de hang naar zorg en ondersteuning te verminderen (normaliseren). Hierdoor zullen we ook het vrij toegankelijk aanbod, het normale verenigingsleven en het welzijnsaanbod hard nodig hebben. We zullen moeten zorgen dat er geen schaarste gaat ontstaan in zorg, maar we een ieder met een vastgestelde zorgvraag kunnen blijven ondersteunen. Hierbij zullen we ons moeten realiseren dat we beperkte middelen hebben.

Vervolg
In december 2023 volgt nog een tweede informatieavond Jeugd en WMO 2023, waarin de resultaten t/m augustus 2023 worden toegelicht. Ter voorbereiding op de informatieavond wordt u meer in detail geïnformeerd middels een informatienota. De structurele gevolgen werken we uit in de Begroting 2024.

3.4 Wmo
In Q1 van 2023 is de jaarlijkse Nulmeting Jeugd en WMO uitgevoerd. Tijdens meerdere inhoudelijke duiding sessies is op basis van de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik, definitieve tarieven 2023 en ontwikkelingen het geactualiseerde beeld 2023 (en verder) bepaald. Dit hebben we in de Perspectiefnota verwerkt, waarmee de actuele begroting is bijgesteld.

In dit thema komt het onderdeel *WMO* aan de orde. In voorliggende rapportage brengen we de laatste ontwikkelingen in het zorggebruik en de daaraan gerelateerde kosten in beeld (zorggebruik stand t/m juni 2023).

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. de begroting?
Voor het lopende jaar 2023 verwachten we **geen** afwijkingen ten opzichte van de actuele begroting. T.b.v. de volgende P&C- rapportage (Novemberrapportage 2023) monitoren en duiden we het zorggebruik op alle bouwstenen wederom en komen we waar nodig met een bijgesteld beeld.

Tarief Huishoudelijke hulp
Eerder dit jaar hebben wij het tarief huishoudelijke hulp voor 2023 in overleg met onze HH aanbieders vastgesteld. Nadien is er een onderhandelingsakkoord bereikt tussen de werkgeversorganisaties en vakbonden over het openbreken van de CAO VVT. Hierbij zijn

aanvullende loonafspraken gemaakt. Tot 31 december 2024 gaan er drie loonsverhogingen plaatsvinden:

- Per 1 oktober 2023 een loonsverhoging van 5% met een bodem van € 125
- Per 1 maart 2024 een loonsverhoging van 2,5% met een bodem van € 75
- Per 1 oktober 2024 een loonsverhoging van 2,5% met een bodem van € 75

Op dit moment onderzoeken wij wat het effect van de aanvullende loonafspraken is voor het HH tarief en of het HH tarief voor het lopend jaar aangepast dient te worden. In de Novemberrapportage komen wij hier op terug.

Woonvoorzieningen
Als gevolg van gestegen materiaal- en personeelskosten zien we de uitgaven van woonvoorzieningen stijgen. We zien ook een toename van aanvragen voor trapliften. Door de toename van uitstaande trapliften stijgen jaarlijks ook de onderhoud- en reparatiekosten van deze trapliften. De toename is een gevolg van de vergrijzing en het feit dat mensen langer in hun eigen huis blijven wonen omdat passende woonruimte ontbreekt. Het onderdeel woonvoorzieningen is een openeindfinanciering en afhankelijk van het daadwerkelijk aantal aanvragen. De toename van de uitgaven kan leiden tot een bijstelling in de Novemberrapportage.

Vervolg
In december 2023 volgt nog een tweede informatieavond Jeugd en WMO 2023, waarin de resultaten t/m augustus 2023 worden toegelicht. Ter voorbereiding op de informatieavond wordt u meer in detail geïnformeerd middels een informatienota.

3.5 Bouwleges

Belangrijkste ontwikkelingen beleid lopende jaar
In de Perspectiefnota hebben we de verwachte opbrengsten bijgesteld naar € 999.000.

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. begroting?
We gaan er vooralsnog vanuit dat we de bijgestelde begrotingsopbrengsten gaan realiseren, aangezien we per 1 september € 857k aan inkomsten hebben gerealiseerd.

3.6 Vluchtelingen Oekraïne

In 2022 hebben we een opvang gerealiseerd met 180 plaatsen in het oude gemeente huis aan de Kasteellaan. We hebben de capaciteit in 2023 uitgebreid naar 200 plaatsen. De bezettingsgraad schommelt tussen de 192 en maximaal 200 bezetten bedden. Dit omdat we ruimtes vrij moeten houden voor calamiteiten zoals ziekte of bijzonder gedrag. Doordat de vluchtelingen in veel gevallen al een jaar in de opvang verblijven met nog steeds geen zicht op weer naar huis kunnen keren, ontstaan er spanningen en ongemak. Deels doordat trauma's opgelopen door de oorlog opspelen, maar ook door het missen van familie en vrienden en de oude situatie waarin ze leefde in land van herkomst. Ook breekt het op om zolang gedeeld te wonen met weinig privacy. Dit zal zich verbeteren bij verhuizing naar de nieuwe locatie. We zetten hierop in door gesprekken te voeren, indien nodig hulp in te zetten en te zorgen voor zingeving zoals werk, vrijwilligers werk of recreatieve activiteiten en onderwijs. De jeugdigen gaan naar school en ook stimuleren wij dat ze deelnemen aan sportactiviteiten. Om het leven voor alle vluchtelingen zo veilig en aangenaam mogelijk te laten verlopen hebben we huisregels. Hierin maken we afspraken over hoe we samen leven en wat wel en niet de bedoeling is. Zo is het bijvoorbeeld verboden om alcohol of middelen te gebruiken in de voorziening. We maken duidelijke afspraken gericht op verbetering en voorkomen van overlast indien dit aan de orde is .
De noodopvang blijft beschikbaar na overgang op de nieuwe locatie tot oktober 2025 voor vluchtelingen uit Oekraïne, indien de oorlog blijft voortduren.

Oekraïne (financieel)
In 2023 hebben we voor de regeling Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO) ongeveer € 5,5 miljoen ontvangen. Sinds 3 april hebben we 200 bedden gerealiseerd (20 meer dan bij de originele aanvraag) en hierdoor hebben we nog recht op € 452.000. De verwachte exploitatiekosten zijn lager dan in de 1e rapportage werd verwacht. Als gemeente ondervinden we financieel geen nadeel aan de gemeentelijke opvang.
Als gemeente ontvangen we ook een vergoeding voor het leefgeld en voor de verstrekking van het leefgeld aan de vluchtelingen die vallen on de regeling Particuliere Opvang Oekraïners (POO). Als gemeente ondervinden we geen financieel nadeel voor de uitvoering van de regeling POO. Het

saldo loopt in de egalisatiereserve ER: Exploitatiesaldo tijdelijke huisvesting Vluchtelingen, ter afdekking van de toekomstige kosten van de tijdelijke huisvesting.

Bedragen tot en met 01-07-2023 geëxtrapoleerd x 1000

Onderwerp exploitatie opvang	**Bedrag x € 1000**
Exploitatiekosten t/m augustus	-2.411
Overige inkomsten	1
Nog te verwachten kosten t/m december	-2.322
Leefgeld GOO	-31
Kosten ambtelijk orgaan	-125
Totale verwachte exploitatiekosten	-4.890
Bijdrage Rijk GOO (Voorschot)	5.453
Aan te vragen vergoeding na uitbreiding (+20 per april)	452
Te verwachten uitbreiding (+20 per dec)	51
Totale verwachte inkomsten	*5.905*
Verwacht saldo normvergoeding	**1.015**
Onderwerp POO	
Leefgeld POO t/m aug	-21
Nog te verwachten leefgeld tm december	-10
Uitvoeringskosten POO	-5
Vergoeding verstrekking POO	36
Saldo totaal POO	**0**

3.7 Overig

Werkorganisatie Druten Wijchen
Eind 2022 heeft het bestuur van de WDW, na een zorgvuldig doorlopen proces met de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten, het Integraal plan vastgesteld. Met het Integraal plan is een injectie gedaan in de begroting van de WDW, waarmee de capaciteit in balans is gebracht met de bestaande workload van dat moment. Ondertussen staat de tijd niet stil en komen er nieuwe ontwikkelingen op ons pad en worden onderwerpen verder uitgewerkt die in het Integraal plan zijn benoemd. Zo zijn er onder andere evaluaties op taken waarvoor incidentele gelden beschikbaar zijn gesteld. Hier komt de WDW bij de Begroting 2024 van Druten en Wijchen op terug.
Vooral vanwege de nieuwe CAO voor gemeenten hebben we via de Perspectiefnota de begroting moeten bijstellen over 2023. Op 5 april is de nieuwe CAO Gemeenten definitief vastgesteld en van toepassing verklaard vanaf 2 januari 2023. Allereerst is er een stijging van € 240 doorgevoerd en vervolgens een stijging van 2% op de lonen. Gemiddeld komt dit uit op een stijging van bijna 9%, waar we in de begroting rekening hadden gehouden met 2,3%.
Verder zien we in de uitputting van de budgetten in 2023 op dit moment geen aanleiding om de begroting voor het lopende jaar bij te stellen. Het bedrijfsvoeringsbudget hebben we voor de zomervakantie nogmaals geactualiseerd, wat we na q3 nogmaals herhalen en opnemen in de Bestuursrapportage van de WDW.

Munitax
In 2022 heeft Munitax extra personeel moeten inzetten om het toenemende aantal bezwaarschriften te kunnen behandelen. Aan het einde van het jaar was een derde van de bezwaarschriften nog niet afgewikkeld. In 2023 is het aantal bezwaarschriften meer dan verdubbeld ten opzichte van vorig jaar. Dat leidt tot een capaciteitsvraagstuk binnen Munitax. Het in behandeling nemen van dit grote aantal bezwaren leidt onvermijdelijk tot extra kosten. Het is namelijk een wettelijk plicht om binnen het kalenderjaar alle bezwaren afgewikkeld te hebben.
Voor Wijchen hebben we in de Perspectiefnota € 672k opgenomen voor extra inhuur, maar ook voor de gevolgen van de CAO ontwikkeling, hogere ICT kosten en proceskostenvergoedingen. Munitax heeft begin september aangegeven te verwachten binnen dit budget te blijven. Overigens is deze trend landelijk zichtbaar en werkt het ministerie aan een structurele oplossing.
De wethouders financiën hebben als bestuurlijk opdrachtgever verzocht om een benchmark op zowel financiën als kwaliteit. Dit is door Munitax bij &van de Laar weggezet en wordt in de loop van dit jaar afgerond.

Bijsterhuizen
De gemeenschappelijke regeling Bijsterhuizen is opgehouden te bestaand per 31-12-2022. Na afwikkeling van openstaande verplichtingen resteert nog een laatste uit te keren bedrag van circa € 300k voor Wijchen, afhankelijk van lopende juridische kwesties. Met deze einduitkering hebben we in de begroting nog geen rekening mee gehouden.

4. Bouwgrond

Op basis van de conceptnota grondexploitaties bij de jaarrekening 2022 zijn de begrote winstnemingen bijgesteld.

De verschillen binnen de begroting van de bouwgrond voor jaarschijf 2023 betreffen de CPO Bergharen "de Rivierduin" en de CPO kleinschalige woningbouw Batenburg.
In de begroting 2023 gingen we ervan uit dat de grondexploitatie van CPO Batenburg een positieve eindwaarde kende van € 49k. Bij de actualisatie voor de jaarrekening 2022 is de eindwaarde bijgesteld naar € 203k negatief, met een oplevering in 2025. Hiervoor is een verliesgevende voorziening gevormd. Voor CPO Bergharen "de Rivierduin" was in de begroting 2023 een resultaat opgenomen van € 322k in 2022. De oplevering van deze GREX is doorgeschoven naar 2023. Conform het BBV is er in 2022 wel een tussentijdse winst genomen van € 256k. De nog resterende eindwaarde bedraagt € 69k voordeel in 2023. Voor de begroting 2023 betekent dit per saldo een positieve bijstelling van € 49k naar 69k. Deze mutaties hebben we verwerkt in de Perspectiefnota en daarmee de begroting 2023 bijgesteld.

Verwachte exploitatieresultaten
Voor de projecten Kraanvogelstraat, Wijchen West, Gebiedsvisie Hart van Zuid, Uitbreiding Bijsterhuizen, CPO Niftrik, CPO Hoogbroek en Balgoij West zijn wel al voorbereidingskredieten maar (nog) geen grondexploitaties vastgesteld.

In onderstaande tabel geven we de verwachte eindwaardes weer van alle lopende bouwgrondexploitaties:

Nr.	Complex	Totaal	2022	2023	2024	2025	>2025
1	Huurlingsedam (fase 1+2)	-517	-517				
2	TKWM	-3.491					-3.491
3	CPO Bergharen "de Rivierduin"	325	256	69			
4	CPO Duurzaam Wonsick	478	248			230	
5	Kleinschalige woningbouw Batenburg	-203				-203	
6	Huurlingsedam Fase 3	1.093					1.093
7	CPO Bergharen "de Steenuil"	32				32	
8	Huurlingsedam Fase 4	749					749
9	Afgewikkelde projecten	0					
	Totaal exploitaties	**-1.534**	**-13**	**69**	**0**	**59**	**-1.649**
1	Voorziening Huurlingsedam fase 1+2 (balans)	517	517				
2	Voorziening TKWM (balans)	3.491					3.491
3	Kleinschalige woningbouw Batenburg	203				203	
	Totaal voorzieningen	**4.211**	**517**	**0**	**0**	**203**	**3.491**
	Totaal Rapportage april 2023	**2.677**	**504**	**69**	**0**	**262**	**1.842**

5. Projecten

In dit hoofdstuk worden enkel de grote projecten, of projecten met actuele financiële of bestuurlijke risico's toegelicht. Dit betreffen investeringsprojecten en voorbereidingskredieten op de majeure bouwgrondexploitaties. MFA Batenburg en Renovatie Kasteel zijn technisch opgeleverd eind 2021. De afsluitrapportage van Renovatie kasteel is door het college aangeboden aan de raad. De afsluitrapportage van MFA Batenburg volgt op korte termijn.

5.1 Wijchen West

Algemeen

In het project Wijchen-West gaan we versneld woningen ontwikkelen. In mei 2021 is een gebiedsvisie vastgesteld met 1.300 woningen. In de regionale Woondeal zijn 655 woningen toegekend aan het project. Eind 2021 heeft Provincie extra woningen toegekend waarmee we in de totale 1.300 woningen kunnen opnemen in het plan. De benodigde gronden zijn reeds in bezit van gemeente en de samenwerkende marktpartijen/ontwikkelaars. Met de Gemeente heeft met deze partijen een intentieovereenkomst en kostenverdeling overeenkomst voor de planvorming, dat in februari 2023 is omgezet naar een Head of terms overeenkomst. Vanwege veel infrastructurele maatregelen, hoge aantallen goedkope en betaalbare woningen en sterk gestegen bouwkosten is ingezet op verkrijging van een WoningBouwImpulssubsidie (WBI). In december 2022 is deze toegekend en beschikt door BZK. Hieraan gekoppeld ontvangen we een Provinciale co-financieringssubsidie, welke ook is beschikt Ter versterking van het bovenwijkse fietsnetwerk is daarnaast een subsidie aangevraagd in het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT). Deze is in november 2022 bestuurlijk toegekend door het BO MIRT. We zijn in afwachting van het format van BZK om de formele aanvraag te kunnen doen. BZK verwacht de daaropvolgende beschikking van de MIRT eind 2023 af te geven en ook volledig uit te betalen. Eind juni heeft het college ingestemd met een anterieure overeenkomst met de marktpartijen. Behalve het vastleggen van samenwerking geeft dit extra bewijskracht over de voortgang van Wijchen-West, waarmee een nadere financiële verzwaring door een groter sociaal programma volgens Woondeal 2.0 niet van toepassing wordt.

Scope vastgesteld door Raad

Project wordt conform scope uitgevoerd.

Financieel

Begroot	Werkelijk	Saldo	PEV	Saldo
€ 850	-€ 2.980	€ 3.830	€ 850	€ 0

De volledige WBI subsidie is al vooruit ontvangen, daarnaast heeft ook de provincie al € 50k van de toegezegde € 1.300k betaald. Echter zolang de GREX niet is vastgesteld door de gemeenteraad is de gemeentelijke cofinanciering nog niet volledig geregeld. Het is daarom noodzakelijk om de GREX in 2023 vast te stellen. Daarnaast is het beschikbaar gestelde budget van € 850k met de aangegane verplichtingen nagenoeg op.

Verloop onvoorzien

Budget	€ 0
Restant saldo onvoorzien	€ 0

Oplevering

Begroot	Verwacht	Toelichting
eind 2022	Q4 2023	

5.2 Herhuisvesting vluchtelingen

Algemeen
In het voormalige gemeentekantoor aan de Kasteellaan vangen we vluchtelingen uit Oekraïne op. We hebben een tijdelijk verblijf gemaakt voor 200 vluchtelingen. Het oude kantoor gaan we binnen afzienbare tijd slopen voor de ontwikkeling van het project 'Tussen Kasteel en Wijchens Meer" (hierna: TKWM). Het college heeft vastgelegd dat het voormalige gemeentekantoor beschikbaar is tot eind van de zomer 2023. Als de noodopvanglocatie hier langer in gebruik blijft, stagneert de woningbouwopgave aldaar.
Algemeen bestaat de opvatting dat de vluchtelingen niet op korte termijn terug naar Oekraïne kunnen. We hebben een verantwoordelijkheid om deze vluchtelingen te (her-) huisvesten in onze gemeente. Deze toekomstige ontwikkellocatie (Westflank centrum Wijchen) is gemeente-eigendom. We gaan hier snel tijdelijke woonvoorzieningen bouwen als alternatief voor het oude gemeentekantoor. De locatie is relatief vrij gelegen en ligt dichtbij de centrumvoorzieningen en het openbaar vervoer.
We hebben opdracht gegeven voor het realiseren van 81 flexwoningen hier kunnen we 200 Oekraïense vluchtelingen herhuisvesten.. Er komen bovendien 4 units voor gemeenschappelijk gebruik.
De opzet van dit plan is nadrukkelijk tweeledig:
1) herhuisvesting van vluchtelingen uit Oekraïne en
2) een inhaalslag maken in de huisvesting van lokale starters op de woningmarkt en jongeren. De bedoeling is dat we de woonvoorziening na 2 jaar inzetten voor lokale starters en jongeren. Dit is afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de huisvesting van Oekraïense vluchtelingen. Met woningcorporatie zijn we in gesprek om het gebouw over te nemen zodat zij het beheer en exploitatie verzorgen.

Scope vastgesteld door Raad
Project wordt conform scope uitgevoerd.

Financieel

Begroot	Werkelijk	Saldo	PEV	Saldo
€ 6.732	€ 4.092	€ 2.640	€ 6.732	€ 0

Wat betreft de subsidies zijn de toezeggingen omgezet naar twee beschikkingen. De belastingdienst heeft het standpunt ingenomen dat de BTW op het project kostprijsverhogend is. De financiële rapportage is nog excl. BTW berekend, omdat dit de aanname was bij de start van het project. We onderzoeken momenteel wat het meest gunstige financiële scenario is voor de gemeente en komen daar binnenkort op terug'.

Verloop onvoorzien

Budget	€ 0
Restant saldo onvoorzien	€ 0

Oplevering

Begroot	Verwacht	Toelichting
aug-2023	okt-2023	Een paar weken vertraging is opgelopen.

5.3 Hart van Zuid

Algemeen

De raad heeft op 26 september 2019 ingestemd met een routekaart 'Toekomst Hart van Zuid'. In de routekaart worden '5 opgaven' voorgesteld voor een integrale wijkaanpak om Wijchen Zuid toekomstbestendig te maken. Een van de 5 opgaven is 'Vitaal en bruisend voorzieningenhart' waarbij we het wijkhart bij het Zuiderpoort met alle maatschappelijke voorzieningen, woningen, winkels, gezondheidzorg en buitenruimte toekomstbestendig willen maken. Voor deze fysieke opgave is apart op 26 september 2019 een aanvullend werkkrediet verleend om een verdiepingsslag te maken voor de gebiedsvisie met de shareholders Talis en eigenaar van Winkelcentrum Rialto. Voor deze verdiepingsslag is subsidie voor de procesbegeleiding ontvangen van de Provincie.
In deze projectrapportage beperken we ons tot de opgave voor het voorzieningenhart. De routekaart voor de gehele wijkontwikkeling is ingebed in de reguliere begroting van de gemeente.

Scope vastgesteld door Raad
Project wordt conform scope uitgevoerd.

Financieel

Begroot	Werkelijk	Saldo	PEV	Saldo
€ 450	€ 342	€ 22	€ 450	€ 0

Indien de raad in latere fase opdracht verleent voor de fysieke herstructurering in het voorzieningenhart zal er t.z.t. een grondexploitatie worden geopend waarin het voorbereidingskrediet wordt opgenomen. Er is een gebiedsvisie opgesteld met aanvullend voorbereidingskrediet (€ 80k) in 2019. Dekking geschiedt deels door provinciale subsidie en de eigenaar van het winkelcentrum 24,5k en 15k.

De gebiedsvisie is afgerond met een negatief resultaat. Er worden samenwerkingsmogelijkheden onderzocht met externe partijen om gezamenlijk tot een kwalitatief optimale en financieel efficiënte transformatie te komen van het voorzieningengebied. Voor de Masterplanfase is een werkkrediet van 300K beschikbaar gesteld.

Op 21 december 2022 en op 5 april 2023 is aan de raad gemeld dat het proces langer duurt en we een extra tussenstap nodig hebben. De kosten die zijn gemoeid met de 'masterplanfase' kunnen waarschijnlijk niet geheel uit het resterende budget worden gerealiseerd. Ons college zal tijdig aan uw raad een aanvullend voorstel doen.

Verloop onvoorzien

Budget	€ 0
Restant saldo onvoorzien	€ 0

Oplevering

Begroot	Verwacht	Toelichting
2e helft 2022	eind 2023, besluit raad begin 2024	De raad heeft opdracht gegeven voor het opstellen van een Masterplan voor het voorzieningengebied. De verwachting is dat het masterplan eind 2023 gereed is en de raad hierover begin 2024 een besluit kan nemen

5.4 Kraanvogel

Algemeen
In het coalitieakkoord 2018-2022 heeft ons college afgesproken om aan de slag te gaan met een visie en een plan. Sinds 2019 is er gewerkt aan een stedenbouwkundige studie naar de mogelijkheden van transformatie van de Kraanvogel. Op 2 juni 2020 heeft de gemeenteraad het ambitie- en visiedocument Kraanvogelstraat vastgesteld. In de afgelopen periode zijjn in opdracht van de gemeente diverse studies opgesteld gericht op mogelijke planvorming en de financiële effecten daarvan. Er is een eerste fase geformuleerd, deze bevat ongeveer 100 woningen. Wij hebben de raad onlangs geïnformeerd over de effecten van de planvorming. Voor de noordzijde van de eerste fase ligt er een plan. Gebleken is dat het niet mogelijk is om de herinrichting van het openbare gebied van de Kraanvogelstraat te bekostigen uit de transformatie. Het is echter onwenselijk om het openbaar gebied niet aan te pakken als er gedeeltelijke transformatie naar wonen plaatsvindt. De verwachting is dat herinrichting niet volledig kan worden betaald uit onderhoudsbudgetten.

Scope vastgesteld door Raad
Project wordt conform scope uitgevoerd.

Financieel

Begroot	Werkelijk	Saldo	PEV	Saldo
€ 150	€ 144	€ 6	€ 186	-€ 36

Op dit moment voorzien we een klein tekort op het voorbereidingskrediet, vanwege het binnenhalen van een lager subsidiebedrag dan begroot. Bij de vaststelling van het voorbereidingskrediet is besloten dat de algemene reserve hiervoor ingezet kan worden. Het voorbereidingskrediet zal naar verwachting niet kunnen worden ingebracht in een grondexploitatie voor dit gebied. De transformatieopgave staat dermate onder druk dat de financiële ruimte daarvoor ontbreekt.

Verloop onvoorzien

Budget	€ 0
Restant saldo onvoorzien	€ 0